

Riksbanken
registratorn@riksbank.se

Riksbankens föreskrifter och allmänna råd om företag av särskild betydelse för genomförandet av betalningar under fredstida krissituationer och vid höjd beredskap

2026-00376

Utgångspunkter

Konkurrensverket har i uppdrag att verka för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet samt en effektiv offentlig upphandling till nytta för det allmänna. Yttrandet avgränsas till sådana aspekter som följer av Konkurrensverkets ansvarsområden. Yttrandet följer den struktur och de rubriker som används i promemorian.

2.2 Tillämpningsområde

Riksbanken föreslår nya föreskrifter som innebär att tre företag som har verksamhet med inlösen av transaktionsbelopp bedöms räknas till de övriga tolv företag som bedriver verksamhet som är av särskild betydelse för genomförandet av betalningar.¹ Enligt Riksbanken finns det i dag ett begränsat antal aktörer i Sverige som tillhandahåller kortinlösen och de tre företagen i fråga står tillsammans för den övervägande delen av inlösta transaktionsbelopp.

I promemorian påpekas att de föreslagna föreskrifterna kan påverka konkurrensförhållandena mellan de företag som omfattas av föreskrifterna och de företag som inte gör det. Å ena sidan innebär beredskapsarbetet en viss resurskostnad för de företag som berörs av de föreslagna skyldigheterna. Å andra sidan kan berörda företags kundunderlag påverkas positivt om företagen uppskattas ha bättre möjligheter att leverera sina tjänster i fredstida krissituationer och vid höjd beredskap.

Utifrån Konkurrensverkets förståelse bedriver fler än tre företag inlösen av transaktionsbelopp i Sverige. Konkurrensverket instämmer därför i Riksbankens bedömning om att förslaget kan påverka konkurrensförhållandena på den

---

¹ Riksbanken föreslår att de tolv företag som i dag omfattas av Riksbankens nu gällande föreskrifter fortsatt ska göra det.

marknaden. Utöver de effekter som beskrivs i promemorian anser Konkurrensverket även att just det faktum att företagen ålagts att upprätthålla och testa beredskapsplaner i samarbete med Riksbanken kan verka varumärkestärkande.

Konkurrensverket kan inte utifrån det remitterade underlaget bedöma om förslaget sammantaget är till för- eller nackdel för de företag som omfattas av föreskrifterna. Den långsiktiga konkurrenseffekten är även svår att uppskatta eftersom den beror på framtida omvärldsfaktorer, så som om olika framtida kriser inträffar eller inte. Det går däremot att konstatera att förslaget riskerar att leda till mindre likvärdiga konkurrensvillkor, vilket kan snedvrیدا konkurrensen på marknaden.

Risker för försämrad konkurrens, och då de potentiella kostnader som försämrad konkurrens innebär, behöver således vägas mot nyttan av en stärkt beredskap. Konkurrensverket kan inte i det här skedet göra bedömningen om nyttan överväger riskerna.

I övrigt hänvisar Konkurrensverket till myndighetens tidigare yttrande.²

2.11 Företagens deltagande i Riksbankens planering och förberedelser

Riksbanken leder samverkansstrukturen Civil Beredskap Betalningar (CBB) där de företag som Riksbanken bedömer är av särskild betydelse för genomförandet av betalningar, Riksgälden och representanter från Riksbanken (RIX-systemet och kontantenheten) ingår.³ Riksbanken föreslår i promemorian att kravet på att identifiera och genomföra gemensamma åtgärder bör vara kvar i de nya föreskrifterna, men tydliggöras så att det framgår att de gemensamma åtgärderna som företagen ska vidta tillsammans med Riksbanken föregås av gemensamma analyser. Företagen ska även fortsatt delta i Riksbankens beredskapssamverkan avseende betalningar.

Konkurrensverket har ingen insyn i hur denna samverkan sker i praktiken. Generellt gäller dock att om konkurrerande företag delar information med varandra om sina förutsättningar att konkurrera leder detta till att konkurrensen på marknaden skadas. Informationsutbyte mellan konkurrenter kan göra det lättare för företag att anpassa sitt marknadsbeteende till varandra. Om ett företag exempelvis får information om att en konkurrent saknar möjlighet att leverera under vissa förutsättningar eller har höga kostnader för att tillhandahålla en viss produkt eller tjänst, kan företaget dra slutsatsen att det inte behöver erbjuda sina bästa villkor för att ändå få avsättning för sina produkter eller tjänster.

---

² Dnr 385/2023

³ [Samverkan inom civil beredskap betalningar \(CBB\) | Sveriges Riksbank](#)

Den typ av information som är särskilt känslig att utbyta eller samordna sig kring är uppgifter om pris (inklusive parametrar som påverkar prissättning såsom kostnader, rabatter etc.), produktionskapacitet, marknadsstrategi och olika affärsvillkor.

Konkurrensverket förstår dock att i krissituationer uppstår samhällliga behov av att involvera kommersiella aktörer som är direkta konkurrenter i olika samarbeten. Om företagen identifierar gemensamma åtgärder rekommenderar Konkurrensverket att Riksbanken beaktar konkurrensaspekterna i sin bedömning av om åtgärderna ska genomföras eller inte. Även i övrigt bör Riksbanken verka för att konkurrensaspekterna löpande övervägs vid samarbete inom ramen för samverkansstrukturen.

Utöver de ovan anförda kommentarerna har Konkurrensverket inga synpunkter på förslagen i promemorian.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören. Föredragande har varit ekonom Carl Klingemann.

Beslutsfattandet har dokumenterats digitalt och yttrandet saknar därför namnunderskrift.

Marie Östman